

وو_تائکي

:و له‌عره‌بیه‌وه: سیامه‌ند

نهمه وه‌لامی فه‌یله‌سوفنکی کوزرای باشوره' لمو پرسیارانمی که ریڅخراوی یونسکو' ناراستمی کردوه سهاره‌ت به رږلی فه‌لسفه له‌روژگاری نهمرږدا. له‌همهاناکاندا وو_تائکی ماموستا له‌زانکوی هونگ_ئیک له‌سیئول. وه‌رگږ. نمرکی فه‌یله‌سوفان نهمویه که مرږقایه‌تی ریفورمیزه بکن' نهمه رای وو_تائکی فه‌یله‌سوفه' نهم فه‌یله‌سوفه بمرگړی له‌هینانه نارای فه‌لسه‌فه‌یه‌کی میهانی ده‌کات بږ کومه‌لگایه‌کی میهانی. نمو پیداکوړی له‌سمرنهمه ده‌کات که دهبی' فه‌لسفه‌ رږلنکی گرینگ بگړی' له‌ گه‌ران به‌دوای تاپیتکی جیهاندا له‌ چوارچینوی که‌لتوره جیاوازه‌کاندا' تائکی بلم جزره هزره فه‌لسه‌فه‌یه‌کانی ده‌خاته روو.

چ سمرده‌میتک به‌قده سمرده‌می نهمرږ پرسپاری لای فه‌یله‌سوفان دروست کردوه س‌سهاره‌ت به سروشتی مرږو؟ نهمرږ له‌سمرتاسمری جیهاندا ره‌وتینکی مهرگ دوست وژیان کوژ له‌گوژیهم له‌رووداوی ۱۱ ای سیبیتیمبره‌وه بږ قساجانمی نهم دواپی یمی فیرجینیاتیک وه‌ره‌شه‌کردن له‌به‌کارهینانی چه‌کی نهمومی ولهمیشوه بږ نمو قساجانه ترسناکانمی که روژانه له‌عیراقدا سازده‌کرین. کاری وه‌حشیکمری که کومه‌لنیک له‌دژی کومه‌لنیکي دیکه پیادی ده‌کسن. نهم کارانه له‌سده‌ی بیست وپه‌ک وله کومه‌لگای شارستانیدا رووده‌دن که عهقل ناتوانی وینای بکا' له‌بهرامبر هممو نمو تراژیدیاپانهدا داوا له‌فه‌یله‌سوفان ده‌کری' که شیکردنهمو راقمی خویان هبمی بږ نهم رووداونه' له‌راستیدا ژپانی مرږقه‌کان به‌نرخه جا نهم مرږقانه سمره به‌مر گروپ ونه‌تینیک بن. کاری کوشتن دوا راده‌ی گنای ویران کردنه که له‌سروشتی مرږقدا' هدیمو هاوکات ره‌تکردنهمی تمواوی ناشیتشه. لژدها پیوسته لمو دوالیزمه بکوژلنهمه که ناوه‌وی مرږو جلدوه‌کات وبه‌شیکه له‌بونادی سایکوژوژی نهموش دوانمی شهرناشیتسیم. لهم پیکهانه سایکوژوژیهدا مرږو ده‌یوی چاکه‌خوایمی به‌لام به‌دیویتی دیکه‌دا مه‌یلنکی پنهان هدیبه بږ شهرانگیزی نهمه‌ش وام لی' ده‌کات بلیم که یه‌کینک له‌ ریڅاچاره‌کان بږ نهم گرفته بریتی یه له‌ ریفورم کردنی

وه‌رگیزان

بهره وه‌لسه‌فه‌یه‌کی جیهانی

گفتوگوکانمان

سه‌باره‌ت به

هینانه‌نارای

فه‌لسه‌فه‌یه‌کی

جیهانی

به‌نامانجی

پیکه‌وه‌نانی

کومه‌لگایه‌کی

جیهانیه

له‌نیوان فه‌لسه‌فمی رۆژه‌ه‌لات ورۆژتاوا دا هه‌به' تاکو دیالوگی پتموو په‌یو‌ندی پتر له‌نیوان نهم دوو کولتوره جیا‌یه‌دا بیته‌کایه‌وه تمنان‌ه‌ت تینکه‌لا‌یوونی فعلی له‌نیوان به‌ها خۆره‌ه‌لا‌تی و خۆرناوایی په‌کاندا کاریکی پیوسته' نهمگه له‌کولتوری خۆرناوادا به‌های لیبرالیزم و‌تاکگه‌رایی له‌به‌ودایی. نمو که‌لتوری خۆره‌ه‌لا‌تی رووی له‌په‌رنسیبی ده‌سته‌جمعی وپیکه‌وی‌ی په' نهمه‌ش به‌و مانایه‌ نی یه که خالی هاوبه‌ش له‌نیوان نهم دوو که‌لتوره‌دا نه‌ییت' بویه ده‌کری بلین له‌لپنکهاتمی همردوو که‌لتوره‌که‌دا ره‌گزی هاوبه‌ش هه‌به.

نا بږ فه‌لسه‌فه‌یه‌کی دیاریکراو

به‌رای من له‌ق‌ناعی په‌ک‌م دا بږ چاره‌سهرکردنی گرفته رۆشنی‌به‌یه‌کان' پیوسته فه‌لسه‌فه‌یه‌کی ناسیاوی دا‌م‌ع‌ز‌ی که زه‌مینه خۆش بکات بږ فه‌لسه‌فه‌یه‌کی جیهانی بویه پیوسته له‌سمر همر سی' ولاتی ناسیای خۆره‌ه‌لات چین وکوزیاو

هۆکانی فێکردن و گرنگیان له میژوودا

گه‌ره‌بوونی نمو شتانه‌ی پیوستیان به‌دراسه کردن هه‌به، یان مه‌ترسیان له‌سمر ژپانی فێرخواز هه‌به... ده‌سکوتن یان په‌یداکردنی نمو شاره‌زاییانه ناستم بوون. بویه زۆر پیوست بوو له‌ جیاتی شاره‌زایی راسته‌وخۆ، شاره‌زایی پیاده بکری' که هاوکاری فێرخوا‌زبکات له‌ پرۆسه‌ی فێکردندا، چونکه له‌م جۆره‌یاندای پرۆسه‌ی فێربوون له‌ریگه‌ی هۆکانی په‌یه‌ه‌ندی کردن (وسائل اتصال)‌وه روو ده‌دات، فێرخواز ده‌به‌ستیتهمه به‌واقیعه‌وه بږ نمو‌ی بچیتته ده‌روه، نهم هۆپانه‌ش به‌ هۆکانی په‌یه‌ه‌ندی کردن ناره‌زنده‌کراون یان نامرازه‌کانی فێر کردن که زۆرو ههمه‌ چه‌شن، هه‌یانه ده‌بیسری، هه‌یانه ده‌بیسری، هه‌شپانه یینډو بیستنه له‌یه‌ک کاتدا. به‌گشتی پرۆسیسی فێکردن پشتی به‌ستوه به‌ چند ره‌گه‌زێک که په‌یه‌ه‌ندی ئۆرکانی به‌یه‌که‌وه به‌ستراوه کارلنکه‌ری به‌رده‌وام له‌ نیوانیاندا هه‌یه‌و لیک جیا‌نابنهمه چونکه تمواوکهری به‌رده‌وامی په‌ک‌تن لمو پرۆسیتسه‌دا. ده‌توانین بلین هۆکانی یان نامرازه‌کانی فێکردن یه‌کینک له‌ ره‌گه‌زه سهره‌که‌کانه له‌ پرۆسه‌ی فێکردندا، چونکه ژینده‌ری که‌نالیک یان چند که‌نالیکه‌ په‌یام ده‌گه‌یننی له‌ نیوان یێره‌ وهرگر ، به‌گورتیش بریتیه له‌ که‌نال‌ه‌کانی گه‌یاندنو گواستنه‌وه‌ی مه‌عریفه... له‌بهر نهمویه بووه به‌ پیوستی بږ ههموو ده‌زگاکانی فێکردنو ماموستایان ههموو لیپرسراویک له‌ ق‌ناعه‌کانی فێکردندا.

لێردها به‌پیوستی ده‌زانین له‌سمر بنچینه‌ی هه‌لبژاردنو به‌کارهینانیاو هه‌له‌سه‌نگاندنیا‌ن چند پیناسه‌یه‌ک بکه‌ین .. پیناسه‌ی هۆکانی (نامرازه‌کان) فێکردن زۆرن له‌ رواله‌تدا جیاوا‌زن، به‌لام له‌ ناوخندا جیاوازی زۆریان نیه . به‌ سروای هه‌ندیک بریتیه له‌: هۆکانو نامرازه‌کانی فێکردن که ماموستاو وانهمیژ به‌کاری ده‌هینن بږ گواستنه‌وه‌ی ناوه‌رۆکینک بږ خویندکاران

له‌ ناوه‌ه یان ده‌ره‌وه‌ی به‌شیک (فصل) به‌ نامانجی باشکردنی پرۆسیسی په‌روه‌رده‌کردن بږ نمو‌ی پشت به‌بستن به‌ تنه‌ها زمانو ویژه‌کان.

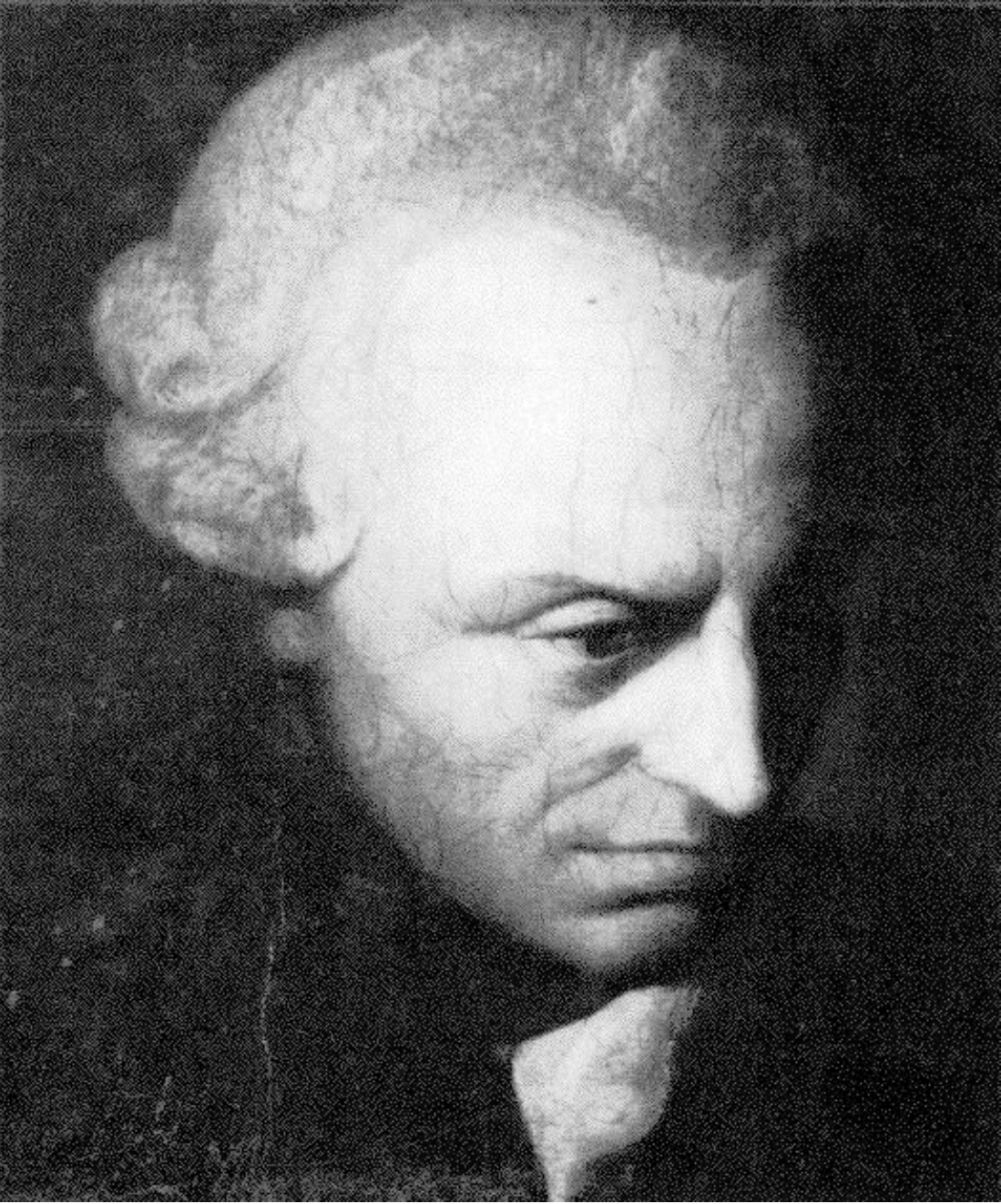
ههموو نمو باهه‌تانه‌ی له‌ پۆلدا یان ده‌ره‌وه‌ی پۆل یان شوینه‌کانی تری فێکردن به‌کاری ده‌هینن بږ ناسان کردنو تینکه‌یاندنی مانای په‌یفه‌ نوسراو گوتراوه‌کان. هۆکانی فێکردن ههموو نمو نامرازوو ناماده‌کراوه که‌ره‌ستانه‌ن که ماموستایان به‌کاری ده‌هینن بږ گواستنه‌وه‌ی ناوه‌رۆکی وانکه‌ه بږ کومه‌لنیک خویندکار له‌ ناوه‌ه یان ده‌ره‌وه‌ی فەسلنک به‌مه‌به‌ستی باشکردنی پرۆسه‌که به‌بږ نمو‌ی پشت به‌بستن به‌تنه‌ها بیژه‌کان.

نهمگه‌ سه‌یری نمو پیناسانه بکه‌ین، هه‌ست ده‌که‌ین جیاوازیان هه‌به، به‌لام له‌ راستیدا ډه‌کرین به‌ دوو کومه‌له‌وه: کومه‌له‌ی یه‌ک‌م : پیناسی هۆکانی فێکردن ده‌کات له‌ رووخساری شاره‌وه‌یدا (شکلها الکامن) نمووش نمو ماده‌ه یان نامرازه‌یه بږ روونکردنهمه ماناکانی یا راقمی بیرو بږچونه‌کان یان راهینانی فێرخواز له‌سمر کارامه‌یی به‌کاردی. کومه‌له‌ی دوهم: پیناسی ده‌کات له‌ روخساری ناشکرایدا، نمووش نامرازیکه رهنکه هاوکاری زانیار (المتعلم) بکات بږ دوورکه‌وتنهمه له‌ ووتهمه هیامیه‌تی.

گرنگی هۆکانی فێکردن له‌ میژوودا هۆکانی فێکردن به‌ شتویه‌کی فراوان له‌ باهه‌تی میژوودا به‌کار‌دیت، بږ ناماده‌کردنی و پینشکه‌شکردنی شاره‌زایی نوی به‌ فێرخواز، چونکه دۆزه‌ره‌وه‌ی (کشف‌ای رابردوی لیل ده‌کاتو داها‌توش رۆشن ده‌کات، له‌ ناره‌رۆکی باهه‌تی خوینراودا روح‌و مانا زیندوو ده‌کاته‌وه‌ه راقمی شاره‌زاییه‌کان ده‌کاتو ره‌ه‌ندوو مانای پیوستیان بږ زیاد ده‌کات، که بږ فێرخواز راگوزیانو ده‌سکه‌وته‌کانیا‌ن گران بووه واده‌کات فێکردنی میژوو پرۆسه‌یه‌کی هه‌سته‌وه‌ری بیت زیاتر له‌وه‌ی پرۆسه‌یه‌کی بیژه‌یی _ زا‌ه‌ه‌کی بیت، که پشت به‌ تنه‌ها زمان ده‌به‌ستی، واته‌ به‌شدار‌ی پیکردنی ههموو هه‌سته‌کانی فێرخواز له‌ میانه‌ی پرۆسیسی

گواستنه‌وه‌دا ره‌وت گیر بوو' که ههموو نموانه‌هاوکاته له‌گه‌ل دیارده‌ی جیهانگه‌ری. له‌یه‌وه‌یه که ناکوکی ئیتینکیه‌کان ولوکالیه‌کان چیدی نمو بایه‌خه‌یان نیه' نهمه‌ پیوستمان به‌فه‌لسه‌فه‌یه‌که له‌گه‌ل کومه‌لگای زانیاری‌دا هه‌لبیکات' لمو گۆشه‌نیگایه‌وه پیوسته په‌ره‌سه‌ندنی جیهانگه‌ری ونمو سیما رۆشنی‌به‌یی که هه‌لگه‌ریه‌تی هاوکۆ بږ بږ یه‌کانگه‌ری له‌نیوان کۆی ره‌وته فه‌لسه‌فه‌یه‌کان. همر له‌مویشهمه رۆشنی‌به‌ری گوندی جیهانی به‌ر

لیدوان

والا ده‌بیت' رۆلی نهم فه‌لسفه‌ نویه بریتی یه له‌گه‌ران به‌دوای ویکچون وه‌ارمۆنی به‌نامانجی ده‌ربازکردنی مرږو' لمو ناکۆکیانه‌ی که به‌هۆی نمو که‌لتوره‌وه کموتۆته تینوانهمه همر به‌همان نهمدا‌زه پیوسته نمنگیزه فه‌لسفی و‌تاینی وروشنی‌به‌یه لۆکالیه‌کانیش بخزینه‌ خ‌ز‌م‌ه‌ت فۆرمی جیهانیهمه له‌چوارچینوی فره‌یی که‌لتوره‌کاندا.

www.typo38.unesco.org

راستبه‌یه‌کان و زانیاریه‌ میژویه‌کان' چونکه شاره‌زاییه هه‌ستیه ماناداره‌کان لای خویندکاران زۆرترده‌کات' جگه له‌ووژاندنی گرنگی پیدانو چالاکیه‌ه خودیه‌یه‌کان. هۆکانی فێکردن شوینی نموشاره‌زاییه راسته‌وخۆیه ده‌گرتنهمه که‌گه‌بشت پینان بپیننی گرانه. نینجا له‌به‌ر مه‌ترسیداریه‌که‌ی (خ‌گ‌ره‌تها) بیت ' یان له‌به‌رگه‌ره‌یی بارستا‌یه‌که‌ی یان له‌بهر زۆری بری تیچوونی بیت' وه‌ک سه‌فه‌رکردن بږ ولاتینکی دوور یان دوری کاتو شوینه‌کان... به‌وه‌ش لیتها‌تووی زیاترده‌کات بږ فێربوونی میژوو.

یارمه‌تیده‌ری فێرخوا‌زه بږ بیرکردنهمی باش' چونکه زانیاریان ده‌داتږ بږ دیاریکردنی کینشو دانانی گرمانه‌یه‌که به‌شداربیت له‌چارسه‌ر له‌گه‌ل تاقیکردنهمی گرمانه‌ی راست' نموکاته ده‌توانین بلین فێرخوا‌زیک که‌زانیاری مه‌عریبه‌نی زۆری هه‌سی' به‌تواناتر ده‌بیت له‌بیرکردنهمه‌دا له‌گه‌ل فێرخوا‌زیک که‌له‌بوواره‌دا توانستی سنورداره.

هاوکاره بږ چاره‌سه‌ری کینشه‌ی جیاوازی تاکایه‌تی له‌ناو فێرخوا‌زان که‌جیاوازیه‌کانیا‌ن جه‌سته‌یی بیت یان توانای به‌ده‌سته‌یتیان یان توانای هزری بیت' چونکه هه‌لی تمواو بږ ههمو‌یا‌ن ده‌ره‌خسیننی' چونکه به‌پینی تواناو بږلاوانی هه‌ریه‌که‌یان فێرده‌کرین.

نموه‌ویانه‌ش که‌ده‌کری بږ خویندنی

می‌تودی میژوو به‌کارین نهمانه‌ن:

- ته‌خ‌ته‌ره‌ش.
- هه‌له‌واسراوه‌کان.
- وینه‌کان.
- پیشه‌نگاکان.
- نمونه‌کان(نما‌زج).
- سامه‌له‌کان (عینا‌ت).
- وینه‌جولاوه‌کان.
- نوانده‌نه‌کان.
- نوخشه‌کان.
- رادپوز.
- ته‌له‌فزیون.
- فلمه‌کان.
- کۆمپیه‌وته‌ر.
- گه‌شتی فێرکاری...

- خویندکاری ق‌ناعی سی‌ی‌هم

(ده‌رو‌زان‌ی) زانکۆی کویه.

یارمه‌تیده‌ره بۆنسبه‌تی به‌یادها‌ته‌وه‌ی